

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

07 Aralık 2012

BASINA VE KAMUOYUNA

ÜLKEMİZİN BİR NÜKLEER ATIK ÇÖPLÜĞÜ OLMASINA İZİN VERMEYECEĞİZ

TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası olarak 16.03.2007 tarihinde T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İzmir Çalışma Bölge Müdürlüğü'ne yazdığımız yazı ile; çalışanların sağlığı ve çevre güvenliği açısından tehlikeli olduğunu belgelediğimiz ve suç duyurusunda bulunarak denetlenmesini istediğimiz İzmir'in Gaziemir ilçesindeki Arslan Avcı Döküm Sanayi ve Ticaret A.Ş. firması, çevre ve halk sağlığı felaketi haberiyle yeniden gündeme geldi.

Hurda aküden kurşun geri kazanımı yapan bu tesis, 2005 yılında o zamanki adıyla Çevre ve Orman Bakanlığı'nın talebi üzerine Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı Çevre, Metalurji, Kimya ve Makine Mühendisleri Odası tarafından oluşturulan bir komisyon tarafından incelenmiştir. Bu dört odanın hazırladığı raporda; işçi sağlığı ve iş güvenliği ile çevreyle ilgili eksiklerin olduğu Bakanlığa bildirilmiştir.

03.04.2007 tarihinde TAEK'in radyasyon tespiti yaptığı fabrikada, Çevre ve Orman Müdürlüğü 17.06.2008 tarihinde 200 ton, bir ay sonrada 180 ton daha tehlikeli atık tespiti yapmıştır.

TAEK, İzmir Valiliği ve diğer devlet kurumları arasında yıllardır süren yazışmalarla savsaklanan olay bugün artık çevre sakinlerinin şikayeti üzerine saklanamaz hale gelmiş ve kamuoyuna mal olmuştur.

Basında yer alan bilgilerden radyasyonlu atık numunelerinin TAEK'e bağlı CNAM'a gönderildiği anlaşılmaktadır. Burada yapılan incelemede, radyasyon tespit edilen malzemelerin bu aşamadan sonra atık sınıfında değil, 'radyoaktif kaynak' olduğu ve malzemelerin Türkiye'de bulunmadığı belirtilmektedir. Radyasyonun 'Europium 152' adı verilen bir malzemenin bulaşmış olabileceğini tespit eden CNAM, bu malzemenin de ancak nükleer santrallerdeki nükleer çubuklardan bulaşabileceğini belirtmektedir. Bu malzemenin Türkiye'ye yasal girişinin olmadığı da açıkça ifade edilmektedir.

FELAKETİN BİLANÇOSU AĞIRLAŞABİLİR

Europium 152 çok yüksek gama ve beta ışını yayan, canlıların kromozom yapısını değiştiren, kan ve ilik kanserine neden olan bir radyoaktif maddedir. Konu hakkında bilgisi olan ve tespiti yapan TAEK gibi bir kurum, bugüne kadar tedbir almak bir yana sessiz kalmış ve yetkili kamu makamları bölgede yaşayan halkı bilgilendirmemiştir. Şimdiye kadar hiçbir önlem alınmaması, basit bir görevi ihmal suçuyla açıklanamaz. Kamusal denetimde yaşanan bu zaafiyet, en az yaşanan çevre ve halk sağlığı felaketi kadar toplumsal bir tehlikeye yol açmaktadır.

Bu felakete sessiz kalan TAEK, 12 Eylül döneminin ürünü olan yasalardan aldığı yetki ve sorumluluğunun gereği olan denetim görevini yerine getirmemiştir. TAEK tarafından olayın üstünü örtmeye dönük yapılan açıklamalar, teknik ve bilimsel açıdan kabul edilemez niteliktedir. Bu şekilde açıklama yapan bir kurumun Türkiye'de kurulması düşünülen nükleer tesislerin denetiminden sorumlu olması endişelerimizi daha da arttırmaktadır.

TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası Anayasanın 135.maddesinde tanımlanan 66 ve 85 sayılı KHK ve 7303 sayılı yasa ile değişik 6235 sayılı yasaya göre kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

MERKEZ : Hatay Sk. 10 / 9, 06650 Kızılay-ANKARA/TÜRKİYE * **Tel:** 00-90-(312) 425 41 60 - 419 38 18 * **Faks:** (312) 418 93 43

* **Web Sitesi :** www.metalurji.org.tr * **E-posta :** oda@metalurji.org.tr

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

Türkiye'ye giren ve çıkan radyoaktif malzemeleri bile denetleyemeyen başta TAEK ve ilgili bakanlıklar olmak üzere yetkililer, nasıl bir özgüvenle kurulacak NÜKLEER ENERJİ TESİSİ için denetimden bahsedebilmektedir.

Karadeniz'de, Dilovası'nda giderek artan kanser vakaları ile birlikte yaşanan bu olay Türkiye için nükleer santrallerin "tüpgaz"dan çok daha tehlikeli olduğunun acı ve açık göstergesidir.

SORUMLULAR YARGILANMALIDIR

Yukarıda açıklanan bilgiler işlenen suçu gözler önüne sermeye yetmektedir. Ancak felaketin boyutları yukarıda anlatılanlarla sınırlı kalmayabilir. Özellikle radyoaktif malzeme, fırınlara giren ürünlere bulaşmış olabilir. Bu nedenle kurşun üretimi için satın alınan hammadde ve hurda malzemelerin alındığı yerler, üretilen kurşunların satıldığı yerler ve kullanılan malzemelerin satıldığı yerler saptanmalı ve gerekli önlemler alınmalıdır.

Türkiye'de kurşun mamullerin yoğun olarak kullanıldığı hastaneler ve tomografi çekimi yapılan bütün sağlık kuruluşları, üretilen bütün aküler ve bu akülerin kullanıldığı otomobiller, aynı işletmede saçma üretimi yapıldığından av malzemesi satılan yerler radyasyon riski altında kabul edilmeli ve gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası olarak bu konuda sorumluluklarını yerine getirmeyen TAEK (Türkiye Atom Enerjisi Kurumu) Yetkilileri, Aslan Avcı Döküm San. Tic. A.Ş. ve Şirket yetkilileri, İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin, Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar, Sağlık Bakanı Recep Akdağ, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, İzmir Valisi, İzmir İl Çevre ve Orman Müdürü, İzmir İl Sağlık Müdürü, İzmir İl Çalışma Bölge Müdürü, Gaziemir Kaymakamı ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı hakkında İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmuştur.

Göz göre göre gelen bu faciyanın sorumluları acilen hesap vermelidir.

Bu durum bir kez daha göstermiştir ki NÜKLEER bir FELAKETTİR.

Ülkemizin bir nükleer atık çöplüğü olmasına izin vermeyeceğiz.

TMMOB METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU